

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)

3 päivänä huhtikuuta 2014*

Kuluttajansuoja — Direktiivi 93/13/ETY — Pankin kanssa tehty kiinnitysluottosopimus — Lauseke, jonka mukaan yksinomainen toimivalta on välitystuomioistuimella — Pankin sopimusta tehtäessä antamat tiedot välimiesmenettelystä — Kohtuuttomat ehdot — Arviointiperusteet

Asiassa C-342/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Szombathelyi Törvényszék (Unkari) on esittänyt 16.5.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 24.6.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Katalin Sebestyén

vastaan

Zsolt Csaba Kóvári,

OTP Bank,

OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt ja

Raiffeisen Bank Zrt,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Borg Barthet, E. Levits, S. Rodin ja F. Biltgen,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian perustellulla määräyksellä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklan mukaisesti,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY (EYVL L 95, s. 29) 3 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Katalin Sebestyén ja toisaalta Zsolt Csaba Kővári, OTP Bank, OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt ja Raiffeisen Bank Zrt ja jossa vaaditaan toteamaan Raiffeisen Bank Zrt:n kanssa tehtyyn kiinnitysluottosopimukseen sisältyvät välityslausekkeet pätemättömiksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 93/13 12. perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”tämä direktiivi kattaa erityisesti ainoastaan ne sopimusehdot, joista ei ole neuvoteltu erikseen; – –”

- 4 Kyseisen direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Sopimusehtoa, josta ei ole erikseen neuvoteltu, pidetään kohtuuttomana, jos se hyvän tavan vastaisesti aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille.

2. Sopimusehtoa ei koskaan pidetä erikseen neuvoteltuna, jos se on ennakolta laadittu, eikä kuluttaja ole näin ollen voinut vaikuttaa sen sisältöön, varsinkaan ennakolta muotoiltujen vakiosopimusten yhteydessä.

Ehdon tai yksittäisen ehdon tietyistä osista erikseen neuvottelemisen ei sulje pois tämän artiklan soveltamista sopimuksen muihin osiin, jos sopimuksen yleinen arviointi osoittaa, että kyseessä on kaikesta huolimatta ennakolta muotoiltu vakiosopimus.

Jos elinkeinonharjoittaja väittää, että vakioehdosta on neuvoteltu erikseen, todistustaakka tästä seikasta on hänellä.

3. Liitteessä on ohjeellinen luettelo, joka ei ole tyhjentävä, niistä ehdoista, joita voidaan pitää kohtuuttomina.”

- 5 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sopimusehdon kohtuuttomuutta arvioidaan ottaen huomioon sopimuksen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luonne ja viitaten sopimuksentekohetkellä kaikkiin sopimuksen tekoon liittyviin olosuhteisiin sekä kaikkiin muihin sopimuksen ehtoihin tai toiseen sopimukseen, josta se on riippuvainen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan soveltamista.”

- 6 Direktiivin 93/13 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jos on kyse sopimuksesta, jonka kaikki tai tietyt kuluttajalle esitetyt ehdot on laadittu kirjallisesti, ehdot on aina laadittava selkeästi ja ymmärrettävästi. Jos ehdon merkityksestä syntyy epäilystä, kuluttajalle suotuisin tulkinta on etusijalla. – –”

- 7 Kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisen sopimuksen kohtuuttomat ehdot eivät sido kuluttajia niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja että sopimus jää muilta osin osapuolia sitovaksi, jos sopimus voi olla olemassa ilman kohtuuttomia ehtoja.”

- 8 Saman direktiivin liitteessä luetellaan sen 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut sopimusehdot. Kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan q alakohta kuuluu seuraavasti:

”Ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on:

--

- q) kuluttajan oikeuden nostaa kanne tai käyttää muita oikeuskeinoja poissulkeminen tai rajoittaminen, erityisesti vaatimalla kuluttajaa viemään riitatapaukset yksinomaisesti välitysmenettelyyn, jota oikeudelliset säännökset eivät koske, --”

Unkarin oikeus

- 9 Vuoden 1959 siviililain nro IV (Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény) 209 §:ssä, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, säädetään seuraavaa:

”1. Yleiset sopimusehdot samoin kuin kuluttajan kanssa tehdyn sopimuksen ehdot, joista ei ole neuvoteltu erikseen, ovat kohtuuttomia, jos niillä lojaliteettiperiaatteen asettamien vaatimusten vastaisesti asetetaan osapuolille oikeuksia ja velvollisuuksia yksipuolisesti ja perusteettomasti sen sopimuspuolen vahingoksi, joka ei ole määrännyt kyseisistä ehdoista.

2. Ehdon kohtuuttomuutta arvioitaessa on tutkittava kaikki sopimuksentekoon liittyneet olosuhteet, jotka vaikuttivat sen tekemiseen, sekä sovitun suorituksen luonne ja kyseisen ehdon suhde muihin sopimusehtoihin ja muihin sopimuksiin.

3. Erityisissä säännöksissä voidaan määrittää ne sopimuslausekkeet, joita pidetään kohtuuttomina kuluttajasopimuksissa tai joita on pidettävä kohtuuttomina, jollei toisin ole näytetty.

4. Kohtuuttomia sopimusehtoja koskevia säännöksiä ei voida soveltaa sopimusmääräyksiin, joissa määritellään sopimuksen pääkohde tai suorituksen ja vastasuorituksen keskinäinen vastaavuus.

5. Sopimusehtoa ei voida pitää kohtuuttomana, jos se on vahvistettu lain tai asetuksen säännöksellä tai niiden mukaisesti.”

- 10 Välimiesmenettelystä annetun vuoden 1994 lain nro LXXI 3 §:n 1 momentin mukaan riita-asia voidaan tuomioistuimenmenettelyn sijaan käsitellä välimiesmenettelyssä, jos

a) ainakin yksi osapuolista on taloudellista toimintaa ammattimaisesti harjoittava henkilö ja riita-asia liittyy kyseisen toiminnan harjoittamiseen ja

b) menettelyn kohde on osapuolten vapaassa määräysvallassa sekä

c) välityssopimuksessa on sovittu välimiesmenettelyn käyttämisestä”.

- 11 Kyseisen lain 5 §:n 1 momentin mukaan välityssopimuksella tarkoitetaan osapuolten tekemää sopimusta, jossa nämä sopivat, että tietyistä sopimussuhteesta tai sopimussuhteen ulkopuolisesta oikeussuhteesta syntyneet tai syntyvät riidat on käsiteltävä välitystuomioistuimessa.

- 12 Vuoden 1994 lain nro LXXI 8 §:n 1 momentin mukaan tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi on saatettu kanne, joka koskee välityssopimuksen kohteena olevaa asiaa, on – 54 §:ssä tarkoitettua kannetta lukuun ottamatta – haastetta antamatta jätettävä kanne tutkimatta tai jonkun asianosaisen vaatimuksesta lopetettava asian käsittely, paitsi jos se havaitsee, että välityssopimus on mitätön, pätemätön tai vaikutukseton taikka että sitä ei voida noudattaa.

- 13 Vuoden 1994 lain nro LXXI 54 §:n mukaan välitystuomioon ei saada hakea muutosta. Sen kumoamista voidaan kuitenkin kyseisen lain 55 §:ssä lueteltujen edellytysten täytyessä vaatia tuomioistuimessa.
- 14 Kuluttajasopimusten kohtuuttomina pidettävistä ehdoista 5.2.1999 annetun hallituksen asetuksen nro 18/1999 (a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet) 1 §:n 1 momentissa säädetään, että kohtuuttomana voidaan pitää kuluttajan kanssa tehdyn lainasopimuksen ehtoa,

” – –

- i) jolla suljetaan pois kuluttajan mahdollisuus vedota lakiin tai osapuolten väliseen sopimukseen perustuvaan oikeuteen käyttää oikeussuojakeinoja tai rajoitetaan sitä, paitsi silloin, kun ehdolla samalla korvataan ne muulla laissa säädetyllä riita-asioiden käsittelymenettelyllä;

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 15 Sebestyén teki 15.10.2008 Raiffeisen Bank Zrt:n kanssa kiinnitysluottosopimuksen ja antoi panttivelkakirjan. Niissä osapuolet sopivat, että heidän välillään sopimuksesta tai velkakirjasta mahdollisesti syntyvät riidat kuuluisivat tietyn erityisesti määrätyn poikkeuksen kolmen välimiehen kokoonpanossa toimivan Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság (rahoitus- ja pääomamarkkinoiden pysyvä välitystuomioistuin, jäljempänä välitystuomioistuin) yksinomaiseen toimivaltaan.
- 16 Osapuolet sopivat näissä asiakirjoissa myös siitä, että maksamismääräysmenettelyssä ja – velallisen esitettyä väitteen – mahdollisessa yleisesti sovellettavassa menettelyssä yksinomaisesti toimivaltainen on aina riidan arvon perusteella joko Pesti Központi kerületi bíróság (Pestien kaupungin tuomioistuin) tai Fővárosi Bíróság (Budapestin tuomioistuin).
- 17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pankki oli ennen kiinnitysluottosopimuksen ja panttivelkakirjan allekirjoittamista tiedottanut Sebestyénille välitystuomioistuimessa ja yleisissä tuomioistuimissa sovellettavien menettelysääntöjen välisistä eroista. Pankki oli lisäksi näitä asiakirjoja allekirjoitettaessa erityisesti kiinnittänyt Sebestyénin huomiota siihen, että välimiesmenettely on yksiportainen menettely eli asianosaisilla ei ole mahdollisuutta valittaa siinä tehdyistä päätöksistä, ja se oli ilmoittanut tälle, että välimiesmenettelyn vireille panosta ja vireilläolosta aiheutuvat kulut yleensä ylittävät yleisessä tuomioistuimessa käytävästä oikeudenkäynnistä aiheutuvat kulut.
- 18 Koska Sebestyén kuitenkin katsoi yhtäältä, että kyseisissä sopimuksessa ja velkakirjassa olevilla välityslausekkeilla Raiffeisen Bank Zrt oli asetettu edulliseen asemaan, ja toisaalta, että niillä perusteettomasti estettiin häntä käyttämästä perustuslaissa taattua oikeutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi, hän vaati Szombathelyi Törvényszékiä toteamaan kyseiset lausekkeet pätemättömiksi.
- 19 Näissä olosuhteissa Szombathelyi Törvényszék päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko – – direktiivin 93/13 – – 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kohtuuttomana on pidettävä sopimuslauseketta, jonka mukaan kuluttajan ja pankin välistä luottosopimusta koskevat riidat kuuluvat kolmen välimiehen kokoonpanossa toimivan Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróságin yksinomaiseen toimivaltaan?

- 2) Onko – – direktiivin 93/13 – – 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sopimuslauseke, jonka mukaan kuluttajan ja pankin välistä luottosopimusta koskevat riidat kuuluvat tässä sopimuksessa määrätyn poikkeuksin kolmen välimiehen kokoonpanossa toimivan Pénz- és Tókepiaci Állandó Választottbíróságin yksinomaiseen toimivaltaan, on kohtuuton siitä riippumatta, että kyseisessä luottosopimuksessa tiedotetaan yleisesti vuoden 1994 laissa nro LXXI – – säädetyn menettelyn ja yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin välisistä eroista?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 20 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklassa määrätään, että jos ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä tai jos ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää ratkaista asian perustellulla määräyksellä.
- 21 Nyt käsiteltävässä asiassa on sovellettava kyseistä määräystä.
- 22 Kansallinen tuomioistuin haluaa kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, pääasiallisesti selvittää, onko direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pankin ja kuluttajan väliseen kiinnitysluottosopimukseen sisältyvä sopimusehto, jonka mukaan kyseistä sopimusta koskevat riidat kuuluvat sellaisen pysyvän välitystuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jonka ratkaisuihin ei kansallisen oikeuden mukaan saada hakea muutosta, pidettävä kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna kohtuuttomana ehtona silloinkin, kun kuluttaja on ennen sopimuksen allekirjoittamista saanut yleiset tiedot välimiesmenettelyn ja yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin välisistä eroista.
- 23 Aluksi on todettava, että – kuten direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohdasta ilmenee – direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisen sopimuksen ehdot, joista ei ole neuvoteltu erikseen (tuomio *Constructora Principado*, C-226/12, EU:C:2014:10, 18 kohta).
- 24 Kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädetään tältä osin, että sopimusehtoa ei koskaan pidetä erikseen neuvoteltuna, jos se on ennakolta laadittu eikä kuluttaja ole näin ollen voinut vaikuttaa sen sisältöön, varsinkaan ennakolta muotoiltujen vakiosopimusten yhteydessä (määräys *Pohotovost*, C-76/10, EU:C:2010:685, 57 kohta).
- 25 Myöskin on tärkeää täsmentää, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuimella on kyseisellä alalla toimivalta tulkita direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohdan ja sen liitteen mukaista ”kohtuuttoman ehdon” käsitettä ja niitä perusteita, joita kansallinen tuomioistuin voi tai joita sen täytyy soveltaa, kun se tutkii sopimusehtoa direktiivin säännökset huomioon ottaen, ja selvää on, että kansallisen tuomioistuimen on kyseisten perusteiden avulla lausuttava tietyn sopimusehdon konkreettisesta luokittelusta esillä olevan asian olosuhteet huomioon ottaen. Tästä seuraa, että unionin tuomioistuimen on esitettävä kansalliselle tuomioistuimelle vain ne seikat, jotka kansallisen tuomioistuimen halutaan ottavan huomioon kyseisen sopimusehdon kohtuuttomuutta arvioidessaan (tuomio *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 66 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Näin ollen on syytä todeta, että direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohdassa, jossa viitataan lojaliteettiperiaatteen sekä sopimuksesta johtuvien osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien huomattavan kuluttajalle vahingollisen epätasapainon käsitteisiin, määritellään vain abstraktilla tavalla ne seikat, jotka tekevät sellaisesta sopimusehdosta kohtuuttoman, josta ei ole erikseen neuvoteltu (ks. tuomio *Freiburger Kommunalbauten*, C-237/02, EU:C:2004:209, 19 kohta ja tuomio *Pannon GSM*, C-243/08, EU:C:2009:350, 37 kohta).
- 27 Unionin tuomioistuin on tältä osin katsonut, että sen arvioimiseksi, aiheuttaako sopimusehto kuluttajan vahingoksi ”huomattavan epätasapainon” osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille, on otettava huomioon muun muassa säännöt, joita kansallisessa

- lainsäädännössä sovellettaisiin ilman osapuolten sopimusta. Tällaisella vertailevalla arvioinnilla kansallinen tuomioistuin voi ratkaista, saattaako sopimus kuluttajan voimassa olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyä heikompaan asemaan, ja jos saattaa, missä määrin. Tässä yhteydessä on merkitystä myös sen oikeudellisen tilanteen tutkimisella, jossa mainittu kuluttaja on, kun otetaan huomioon hänen käytettävissään olevat kansallisen lainsäädännön mukaiset keinot kohtuuttomien ehtojen käytön lopettamiseksi (ks. tuomio Aziz, EU:C:2013:164, 68 kohta).
- 28 Siitä, missä tilanteessa tällainen epätasapaino on lojaliteettiperiaatteen vastainen, on todettava, että – kun otetaan huomioon direktiivin 93/13 16. perustelukappale – kansallisen tuomioistuimen on tämän selvittämiseksi tutkittava, voisiko kuluttajaa lojaalisti ja kohtuullisesti kohteleva elinkeinonharjoittaja perustellusti odottaa, että kuluttaja olisi yksilöllisissä sopimusneuvotteluissa hyväksynyt tällaisen ehdon (ks. tuomio Aziz, EU:C:2013:164, 69 kohta).
- 29 Lisäksi todettakoon, että kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan sopimusehdon kohtuuttomuutta on arvioitava ottaen huomioon sopimuksen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luonne ja viitaten sopimuksentekohetkellä kaikkiin sopimuksen tekoon liittyviin olosuhteisiin (tuomio Pannon GSM, EU:C:2009:350, 39 kohta ja tuomio VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, EU:C:2010:659, 42 kohta). Tästä seuraa, että tältä kannalta on myös arvioitava seurauksia, joita kyseisellä ehdolla voi olla sopimukseen sovellettavan lainsäädännön puitteissa, mikä edellyttää kansallisen oikeusjärjestyksen arviointia (ks. tuomio Freiburger Kommunalbauten, EU:C:2004:209, 21 kohta ja määräys Pohotovost, EU:C:2010:685, 59 kohta).
- 30 Szombathelyi Törvénytésékín on arvioitava pääasiassa kyseessä olevan välityslausekkeen kohtuuttomuutta näiden perusteiden valossa.
- 31 Tältä osin on syytä korostaa, että direktiivin 93/13 liitteessä, johon saman direktiivin 3 artiklan 3 kohdassa viitataan, on vain ohjeellinen luettelo, joka ei ole tyhjentävä, niistä sopimusehdoista, joita voidaan pitää kohtuuttomina (ks. tuomio Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja että kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan q alakohdassa mainitaan tällaisina ehtoina nimenomaan ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kuluttajan oikeuden nostaa kanne tai käyttää muita oikeussuojakeinoja poissulkeminen tai rajoittaminen, erityisesti vaatimalla kuluttajaa viemään riitatapaukset yksinomaisesti välimiesmenettelyyn, jota lain säännökset eivät koske.
- 32 Vaikka riidanalaisen sopimusehdon kohtuuttomuutta ei voida automaattisesti määrittää yksin direktiivin 93/13 liitteen säännösten perusteella, liite on – kuten unionin tuomioistuin on jo katsonut – kuitenkin sellainen olennainen seikka, johon toimivaltainen tuomioistuin voi perustaa kyseisen ehdon kohtuuttomuutta koskevan arviointinsa (tuomio Invitel, EU:C:2012:242, 26 kohta).
- 33 Siitä kysymyksestä, voidaanko pääasiassa kyseessä olevan kaltaista sopimusehtoa pitää kohtuuttomana siitä huolimatta, että kuluttaja on ennen sopimuksentekoa saanut yleisiä tietoja välimiesmenettelyn ja yleisissä tuomioistuimissa käytävän oikeudenkäynnin välisistä eroista, on todettava unionin tuomioistuimen direktiivin 93/13 5 artiklan yhteydessä jo katsoneen, että ennen sopimuksentekoa annetuilla tiedoilla sopimusehdoista ja sopimuksen tekemisen seurauksista on kuluttajalle perustavanlaatuinen merkitys. Kuluttaja päättää nimenomaan näiden tietojen perusteella, haluaako hän sitoutua elinkeinonharjoittajan aiemmin laatimiin ehtoihin (tuomio Constructora Principado, EU:C:2014:10, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 Vaikka myönnettäisiinkin, että kuluttajan ennen sopimuksentekoa saamat yleiset tiedot ovat kyseisen direktiivin 5 artiklasta johtuvien, selkeyttä ja ymmärrettävyyttä koskevien vaatimusten mukaisia, tämä seikka ei kuitenkaan yksinään riitä siihen, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista sopimusehtoa ei olisi mahdollista pitää kohtuuttomana.

- 35 Jos asianomainen kansallinen tuomioistuin tulee siihen tulokseen, että pääasiassa kyseessä olevaa sopimusehtoa on pidettävä direktiivissä 93/13 tarkoitettuihin tavoin kohtuuttomana, on syytä palauttaa mieliin, että kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisen tuomioistuimen on tällöin tehtävä tästä kaikki kansallisen lainsäädännön mukaiset päätelmät varmistaakseen, ettei kyseinen ehto sido kuluttajaa (ks. vastaavasti tuomio *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, 59 kohta).
- 36 Kaiken edellä lausutun perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava siten, että direktiivin 93/13 3 artiklan 1 ja 3 kohtaa ja sen liitteessä olevan 1 kohdan q alakohtaa on tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on pankin ja kuluttajan välisen kiinnitysluottosopimuksen tekemiseen liittyneiden kaikkien seikkojen nojalla päättää, onko siihen sisältyvää sopimusehtoa, jonka mukaan kaikki kyseistä sopimusta koskevat riidat kuuluvat sellaisen pysyvän välitystuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jonka ratkaisuihin ei kansallisen oikeuden mukaan saada hakea muutosta, pidettävä kyseisissä säännöksissä tarkoitettuna kohtuuttomana sopimusehtona. Kansallisen tuomioistuimen on tässä arvioinnissaan muun muassa
- tarkistettava, onko kyseisen sopimusehdon tarkoituksena tai vaikutuksena kuluttajan oikeuden nostaa kanne tai käyttää muita oikeussuojakeinoja poissulkeminen tai rajoittaminen, ja
 - otettava huomioon, ettei kyseisen sopimusehdon kohtuuttomuutta saada sulkea pois yksinomaan sillä perusteella, että kuluttajalle on ennen sopimuksentekoa annettu yleiset tiedot väliesmenettelyn ja yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin välisistä eroista.

Jos kyseinen tuomioistuin tällöin toteaa kyseisen sopimusehdon kohtuuttomaksi, sen on tehtävä tästä kaikki kansallisen oikeuden mukaiset päätelmät varmistaakseen, ettei kyseinen sopimusehto sido kyseistä kuluttajaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 37 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 ja 3 kohtaa ja sen liitteessä olevan 1 kohdan q alakohtaa on tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on pankin ja kuluttajan välisen kiinnitysluottosopimuksen tekemiseen liittyneiden kaikkien seikkojen nojalla päättää, onko siihen sisältyvää sopimusehtoa, jonka mukaan kaikki kyseistä sopimusta koskevat riidat kuuluvat sellaisen pysyvän välitystuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jonka ratkaisuihin ei kansallisen oikeuden mukaan saada hakea muutosta, pidettävä kyseisissä säännöksissä tarkoitettuna kohtuuttomana sopimusehtona. Kansallisen tuomioistuimen on tässä arvioinnissaan muun muassa

- tarkistettava, onko kyseisen sopimusehdon tarkoituksena tai vaikutuksena kuluttajan oikeuden nostaa kanne tai käyttää muita oikeussuojakeinoja poissulkeminen tai rajoittaminen, ja
- otettava huomioon, ettei kyseisen sopimusehdon kohtuuttomuutta saada sulkea pois yksinomaan sillä perusteella, että kuluttajalle on ennen sopimuksentekoa annettu yleiset tiedot väliesmenettelyn ja yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin välisistä eroista.

Jos kyseinen tuomioistuin tällöin toteaa kyseisen sopimusehdon kohtuuttomaksi, sen on tehtävä tästä kaikki kansallisen oikeuden mukaiset päätelmät varmistaakseen, ettei kyseinen sopimusehto sido kyseistä kuluttajaa.

Allekirjoitukset